

731**OBWIESZCZENIE MINISTRA GOSPODARKI I PRACY¹⁾**

z dnia 31 sierpnia 2005 r.

w sprawie ogłoszenia raportu określającego cele w zakresie udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w krajowym zużyciu energii elektrycznej w latach 2005—2014

Na podstawie art. 9f ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504, z późn. zm.²⁾) ogłasza się raport określający cele w zakresie udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Pol-

skiej, w krajowym zużyciu energii elektrycznej w latach 2005—2014, stanowiący załącznik do obwieszczenia.

Minister Gospodarki i Pracy: w z. *M. Ostrowska*

¹⁾ Minister Gospodarki i Pracy kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki i Pracy (Dz. U. Nr 134, poz. 1428).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 34, poz. 293, Nr 91, poz. 875, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 62, poz. 552, Nr 163, poz. 1362 i Nr 175, poz. 1462.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 31 sierpnia 2005 r. (poz. 731)

RAPORT OKREŚLAJĄCY CELE W ZAKRESIE UDZIAŁU ENERGII ELEKTRYCZNEJ WYTWARZANEJ W ODNAWIALNYCH ŹRÓDŁACH ENERGII ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, W KRAJOWYM ZUŻYCIU ENERGII ELEKTRYCZNEJ W LATACH 2005—2014**1. Podstawa prawna**

Raport stanowi realizację zapisu art. 9f ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504, z późn. zm.), który jest konsekwencją zapisu art. 3 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. Nr 2001/77/WE o promocji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych na wewnętrznym rynku energii elektrycznej.

2. Cele raportu

Niniejszy raport określa cele wskaźnikowe w zakresie udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w krajowym zużyciu energii elektrycznej w kolejnych dziesięciu latach, zgodne ze zobowiązaniami wynikającymi z umów międzynarodowych dotyczących ochrony klimatu, oraz środki zmierzające do realizacji tych celów.

Cele dotyczą przyszłego zużycia energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, jako procentu całkowitego, krajowego zużycia energii elektrycznej na kolejne 10 lat.

Cele ustanowione dyrektywą mają charakter wskaźnikowy, a nie obligatoryjny. Są one, w myśl wspólnego stanowiska przyjętego przez Radę Unii Europejskiej, zaleceniami. Cele na kolejnych 10 lat mają być publikowane w raportach sporządzonych w odstępach pięcioletnich.

Ponadto, raport przedstawia zarys zrealizowanych bądź planowanych działań na szczeblu krajowym, zmierzających do osiągnięcia krajowych celów wskaźnikowych w analizowanym okresie.

3. Cele ilościowe w Unii Europejskiej i w poszczególnych krajach członkowskich

Dla krajów UE-25 dyrektywa określa cel ilościowy zużycia energii elektrycznej wytwarzanej w źródłach odnawialnych na 21 % całkowitego zużycia energii elektrycznej w 2010 r. Planowany dla osiągnięcia tego poziomu wzrost udziału energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych, w bilansie energii elektrycznej dla tych krajów przedstawia poniższa tabela.

Procentowy udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w bilansie zużycia energii elektrycznej w UE-25 w roku bazowym i w 2010 r. wynikający z zapisów dyrektywy

Kraj członkowski UE	Energia elektryczna z OZE, 1997 dla UE-15 lub 1999 albo 2000 dla nowych (przyjętych w 2004 r.) państw członkowskich	1997/ 1999/ 2000	2010
	TWh	%	%
Austria	39,05	70	78,1
Belgia	0,86	1,1	6
Czechy	2,36	3,8	8
Cypr	0,002	0,05	6
Dania	3,21	8,7	29
Estonia	0,02	0,2	5,1
Finlandia	19,03	24,7	35
Francja	66,00	15	21
Niemcy	24,91	4,5	20,1
Grecja	3,94	8,6	20,1
Węgry	0,22	0,7	3,6
Irlandia	0,84	3,6	13,2
Włochy	46,46	16,0	25,0
Łotwa	2,76	42,4	49,3
Litwa	0,33	3,3	7
Luksemburg	0,14	2,1	5,7
Malta	0	0	5
Holandia	3,45	3,5	9
Portugalia	14,30	38,5	39
Polska	2,35	1,6	7,5
Słowacja	5,09	17,9	31
Słowenia	3,66	29,9	33,6
Hiszpania	37,15	19,9	29,4
Szwecja	72,03	49,1	60
Wielka Brytania	7,04	1,7	10
Unia Europejska	355,2	12,9	21

Komisja Europejska, między innymi na podstawie raportów państw członkowskich przygotowanych w celu realizacji zapisu art. 3 ust. 2 dyrektywy, przeprowadza okresową ocenę, w jakim stopniu krajowe cele wskaźnikowe są zgodne z ogólnym celem, określonym dla całej Wspólnoty, zakładającym 12 % udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii ogółem do roku 2010, a w szczególności z zakładanym 21 % udziałem zużycia energii elektrycznej produkowanej ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii elektrycznej ogółem we Wspólnocie do 2010 r.

3.1. Działania Komisji Europejskiej w kontekście wyznaczonych celów wskaźnikowych oraz perspektywy Unii Europejskiej po roku 2010

Osiągnięcie wyznaczonych celów udziału energii ze źródeł odnawialnych wymaga znacznej intensyfikacji wykorzystania odnawialnych źródeł energii zarówno w produkcji energii energetycznej, jak i ciepła. Do działań tych należą:

- Zwiększenie przez państwa członkowskie nakładów na finansowanie rozwoju odnawialnych źródeł energii. Państwa członkowskie muszą stworzyć równe szanse rozwoju sektora energetyki poprzez uwzględnienie w swojej polityce energetycznej zewnętrznych społecznych korzyści i kosztów rozwoju odnawialnych źródeł energii.
- Nowe inicjatywy na rzecz wzmocnienia energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej — działania na poziomie europejskim. Konieczne jest skoordynowanie różnych polityk Wspólnoty mających wpływ na gospodarowanie energią oraz zwiększanie konkurencyjności i spójności w zakresie rozwoju energetyki odnawialnej, w tym także na działania zmierzające do wzrostu zatrudnienia oraz zapewnienia dostępu do podstawowych towarów i usług. Konieczne jest usprawnienie najważniejszych instrumentów finansowych Wspólnoty, w szczególności funduszy strukturalnych, spójności oraz pomocy finansowej udzielanej poprzez wspólnotowe programy współpracy międzynarodowej oraz wspólną politykę rolną. Działania wspierające będą prowadzone na czterech płaszczyznach:
 - wykorzystania przedsięwzięć demonstracyjnych, stosujących innowacyjne technologie do powszechnego funkcjonowania na rynku i uruchomienia na wielką skalę inwestycji wykorzystujących nowe i najefektywniejsze technologie,
 - zwiększenia wsparcia dla działań na poziomie lokalnym i regionalnym,
 - zwiększenia pomocy publicznej dla prac badawczo-rozwojowych i przedsięwzięć demonstracyjnych w obszarze energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej,
 - wykorzystania ważnej roli, jaką energia odgrywa w zrównoważonym rozwoju, oraz współdziałania z innymi obszarami polityki Wspólnoty.
- Wspólnotowy plan na rzecz wykorzystania biomasy dla celów energetycznych, z klarownym rozwiązaniem zabezpieczenia dostatecznych zasobów

biomasy. Plan będzie ukierunkowany na optymalizację wspólnotowych mechanizmów finansowych, korektę odpowiednich polityk i usunięcie przeszkód stojących na drodze wykorzystania biomasy. Przedmiotem szczególnej uwagi będą nowe państwa członkowskie oraz niewykorzystany potencjał w tym zakresie.

- Wzrost wykorzystania energii odnawialnej do celów grzewczych z wykorzystaniem energii odnawialnej na potrzeby ogrzewania i chłodzenia. Komisja przewiduje przyspieszenie wykorzystania potencjału trzech kluczowych technologii: nowoczesnego ogrzewania przy wykorzystaniu biomasy, ogrzewania energią słoneczną oraz wykorzystania ciepła geotermalnego.
- Polityka w zakresie wykorzystania energii pochodzącej z farm wiatrowych na morzu poprzez stworzenie ram prawnych, wzmocnienie infrastruktury sieciowej oraz wsparcie prac badawczo-rozwojowych nad usprawnieniem turbin i instalacji wykorzystywanych na morzu.
- Kontynuacja prac badawczo-rozwojowych w zakresie rozwiązań technologicznych przyczyniających się do wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Unia Europejska od ponad 20 lat odgrywa i będzie w dalszym ciągu odgrywać wiodącą rolę w badaniach, przedsięwzięciach demonstracyjnych i upowszechnianiu energii odnawialnej.
- Udostępnianie danych umożliwiających szybsze uzyskanie wstępnych informacji o postępie oraz gromadzeniu danych związanych z certyfikacją energii odnawialnej.

W związku z procesem wytyczania ambitnych celów w zakresie zwiększenia udziału energii odnawialnej w zużyciu energii z uwzględnieniem perspektywy średnio- i długookresowej Komisja rozważa możliwość osiągnięcia 20 % udziału energii z odnawialnych źródeł energii w zużyciu energii pierwotnej w UE do 2020 r. Jednak przed przyjęciem stanowiska w sprawie wspomnianego powyżej celu, należy przeprowadzić dokładną ocenę oddziaływania odnawialnych zasobów energii, w tym zwłaszcza ich wpływu na światową gospodarkę.

4. Określenie celów wskaźnikowych produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych na lata 2005—2014

4.1. Założenia

Raport niniejszy zgodnie z zapisami art. 3 ust. 2 dyrektywy:

- Uwzględniła wartość krajowego celu wskaźnikowego dla Polski związanego z udziałem energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii w relacji do całkowitego, krajowego zużycia energii elektrycznej w roku 2010, wyszczególnioną w załączniku do ww. dyrektywy. Wartość dla krajów, które przystąpiły do UE w roku 2004 (w tym dla Polski), została odpowiednio uzupełniona na mocy załącznika do Traktatu Akcesyjnego.

- Zapewnia zgodność celów ze wszelkimi zobowiązaniami krajowymi, przyjętymi w kontekście założeń realizacyjnych związanych ze zmianami klimatu, zaakceptowanymi przez Wspólnotę stosownie do Protokołu z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

Do określenia celów wskaźnikowych produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych przyjęto następujące założenia:

- Wzrost krajowego zużycia energii elektrycznej w latach 2005—2014 będzie uzależniony od tempa wzrostu gospodarczego i działań proefektywnościowych.
- Będzie funkcjonował mechanizm wsparcia wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w ramach znowelizowanej ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne, która wprowadza szereg uregulowań prawnych dotyczących wzmocnienia i udoskonalenia tego systemu.
- W ramach Protokołu z Kioto Polska zobowiązała się do redukcji gazów cieplarnianych w latach 2008—2012 o 6 % w stosunku do roku bazowego (dla Polski jest to rok 1988). Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii w znacznym stopniu przyczynia się do spełnienia postanowień przyjętych w Protokole z Kioto, mając na uwadze fakt, iż limit krajowej emisji dwutlenku węgla w latach 2008—2012 wynosi średniorocznie 448 mln t.

- Warunki klimatyczno-meteorologiczne, w tym opady atmosferyczne w poszczególnych latach, będą nie gorsze niż w roku 2000.
- Przyjęto także założenia wariantu efektywnościowego Polityki energetycznej Polski do roku 2025, w którym zakłada się uzyskanie dodatkowej poprawy efektywności energetycznej w obszarach wytwarzania energii elektrycznej, jej przesyłu i dystrybucji oraz zużycia, w wyniku aktywnej polityki państwa. Prognozowany jest następujący maksymalny możliwy poziom poprawy efektywności w zakresie:
 - wytwarzania energii elektrycznej — wzrost średniej sprawności wytwarzania o 1,3 punktu procentowego,
 - przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej — spadek strat sieciowych o 1,5 punktu procentowego.
- Będą możliwe dopłaty do produkcji roślin energetycznych, w tym wierzby (*Salix sp.*) oraz róży bezkolcowej (*Rosa multiflora var.*), porównywalne z systemem dopłat stosowanym w krajach członkowskich UE-15.

4.2. Wartości celów wskaźnikowych

Przewidywana ilość i udział procentowy energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii, znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w całkowitym krajowym zużyciu energii elektrycznej:

Rok	Energia elektryczna z OZE	
	Aktualny plan (zgodny w 2010 r. z dyrektywą Nr 2001/77/WE)	
	TWh	%
2005	3,12	2,2
2006	3,72	2,6
2007	4,61	3,2
2008	5,80	4,0
2009	7,74	5,3
2010	11,10	7,5
2011	11,18	7,5
2012	11,33	7,5
2013	11,48	7,5
2014	11,63	7,5

Wartości wskaźnikowe procentowego udziału energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyjęto, zakładając że produkcja tej

energii będzie nie niższa niż wartości obowiązujące na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego

zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii (Dz. U. Nr 267, poz. 2656).

Utrzymanie stałego udziału procentowego energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w latach 2010—2014 wynika z następujących przesłanek:

- Przewidywany wzrost zużycia energii elektrycznej w tych latach związany z rozwojem gospodarczym powoduje, że nawet przy stałym procentowym udziale energii ze źródeł odnawialnych będzie zwiększała się ilość energii elektrycznej wytwarzanej z tych źródeł.
- Występuje ograniczona podaż biomasy:
 - biomasa pochodząca z lasów (surowiec drzewny) w pierwszej kolejności będzie przeznaczana na cele przetwórcze,
 - uprawy energetyczne ograniczone są względami środowiskowymi — wyjałowienie gleb oraz problemy związane z nawożeniem, a także regulacjami prawnymi dotyczącymi ochrony przyrody i krajobrazu,
 - biomasa przeznaczana jest również do celów ciepłowniczych oraz do wytwarzania biokomponentów paliw ciekłych.
- Ze względu na ograniczenia zasobów nie przewiduje się rozwoju dużej energetyki wodnej, intensyfikacja wykorzystania energii wody prowadzić będzie do rozwoju małych elektrowni wodnych.
- Rozwój energetyki wiatrowej ograniczają możliwości przyłączeniowe do systemu elektroenergetycznego oraz względy środowiskowe (program Natura 2000) ograniczające możliwość lokalizacji turbin wiatrowych na niektórych obszarach o najkorzystniejszych warunkach wiatrowych — terenach nadmorskich oraz w strefie przybrzeżnej Morza Bałtyckiego.
- Możliwości rozbudowy systemu elektroenergetycznego i przyłączenia odnawialnych źródeł energii do systemu są ograniczone.

5. Przewidywana struktura udziału poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii, umożliwiająca osiągnięcie przyjętych wartości celów wskaźnikowych

Strukturę udziału odnawialnych źródeł energii w roku 2010 będą wyznaczały dwa czynniki — możliwości pozyskania zasobów oraz koszty inwestycji. W warunkach polskich strukturę tę będzie kształtował rynek, którego działanie stymulują mechanizmy wsparcia na rzecz rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Przewiduje się, iż największy potencjał do wykorzystania będzie w zakresie trzech rodzajów zasobów odnawialnych:

- Biomasa, z której wytworzona energia elektryczna wyniesie około 4 % krajowego zużycia energii

elektrycznej. Przewiduje się opracowanie bilansu wszystkich rodzajów biomasy możliwych do wykorzystania na cele energetyczne z założeniem, iż biomasa z lasów w pierwszej kolejności jest przeznaczana na cele przemysłu przetwórczego — drzewnego. Do celów energetycznych planuje się wykorzystanie biomasy pochodzącej z upraw energetycznych oraz słomy, a także biomasy odpadowej i pochodzącej z osadów ściekowych. Technologie współspalania w elektrowniach i elektrociepłowniach zawodowych i przemysłowych będą uzupełniającym procesem wykorzystania biomasy. Główne rozważane technologie w zakresie wykorzystania biomasy związane są z generacją rozproszoną:

- rozwój skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w małych zespołach wytwórczych, wykorzystujących uprawy energetyczne, słomę oraz odpady z rolnictwa i leśnictwa,
- zagospodarowanie biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, oczyszczalni ścieków oraz farm hodowlanych,
- termiczne przekształcanie biomasy pochodzącej z odpadów komunalnych.
- Wiatr, z którego produkcja energii elektrycznej wyniesie około 2,3 % krajowego zużycia energii elektrycznej. Przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowych na lądzie, jak i na obszarach morskich, planowana moc zainstalowana do roku 2010 to ok. 2 000 MW.
- Woda, z której wytworzona energia elektryczna wyniesie ok. 1,2 % krajowego zużycia energii elektrycznej. Przewiduje się wzrost zainstalowanej mocy poprzez modernizację już istniejących urządzeń energetycznych przy tych samych stopniach wodnych, modernizację istniejących stopni wodnych z równoczesną budową małych elektrowni wodnych, a także budowę nowych stopni wodnych oraz elektrowni wodnych na innych terenach.

Pewne możliwości są także w geotermii, jednak z uwagi na brak doświadczenia związanego z wykorzystaniem tych zasobów do produkcji energii elektrycznej, nie ustalono procentowego udziału tej energii w strukturze zużycia. Przewiduje się rozwój wykorzystania energii geotermalnej, przede wszystkim w małych obiektach obsługiwanych przez lokalne ciepłownie i elektrociepłownie. Obecnie istniejące rozwiązania w tym zakresie są prototypowe, ale zakładają możliwość rozwoju geotermii w Polsce.

Natomiast technologie słoneczne (pomimo ogromnego potencjału technicznego) z powodu niskiej efektywności kosztowej w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej mogą odgrywać istotną rolę praktycznie wyłącznie do produkcji ciepła.

Planowana struktura udziału poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii będzie się różniła od sytuacji obecnej, jako że na dzień dzisiejszy 90 % produkowanej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych pochodzi z wody.

6. Środki zmierzające do realizacji krajowego celu wskaźnikowego w kolejnych latach

Dla zapewnienia realizacji zadań zmierzających do wypełnienia krajowego celu wskaźnikowego zostały wprowadzone zróżnicowane instrumenty wsparcia. Podstawowym instrumentem jest bezpośrednio wsparcie poprzez regulacje prawne stymulujące rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ponadto wsparcie inwestycyjne w formie subsydiów, dotacji i preferencyjnych kredytów oraz pośrednie wsparcie poprzez badania naukowe i promocję wykorzystania najefektywniejszych technologii.

● Regulacje prawne wspierające rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii:

a) mechanizm wsparcia w ramach znowelizowanej ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne:

- obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki określonej ilości świadectw pochodzenia bądź uiszczenia opłaty zastępczej, nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się sprzedażą energii elektrycznej odbiorcom końcowym,
- uzupełnieniem jest obowiązek zakupu przez przedsiębiorstwa energetyczne pełniące rolę sprzedawcy z urzędu całej energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych, przyłączonych do sieci znajdujących się w obszarze działania sprzedawcy z urzędu,
- mechanizm wzmocniony jest systemem kar nakładanych na przedsiębiorstwa energetyczne za niewypełnienie ww. obowiązków.

Środki uzyskane z opłat zastępczych i kar zasila ją konto Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i są przeznaczone wyłącznie na wsparcie finansowe inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii,

b) dodatkowe zachęty prawne dla rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii:

- obniżenie o 50 % kosztów przyłączenia do sieci odnawialnych źródeł energii elektrycznej,
- regulacje umożliwiające zastosowanie do dnia 31 grudnia 2010 r. odmiennego zakresu, warunków i sposobu bilansowania systemu elektroenergetycznego dla elektrowni wiatrowych,
- obowiązek zapewnienia przez operatora systemu elektroenergetycznego pierwszeństwa w świadczeniu usług przesyłowych energii elektrycznej z odnawialnych źródeł,
- zwolnienie przedsiębiorstw energetycznych wytwarzających energię elektryczną w odnawialnych źródłach energii o mocy poniżej 5 MW z opłat za udzielenie koncesji oraz opłat związanych z uzyskaniem i rejestracją świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej w źródle odnawialnym.

● Mechanizmy finansowego wsparcia przedsięwzięć związanych z odnawialnymi źródłami energii:

- wsparcie fiskalne, poprzez zwolnienie z podatku akcyzowego wytworzonej w odnawialnych źródłach energii elektrycznej na mocy ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257, z późn. zm.); kontynuacja zwolnienia zastosowanego po wprowadzeniu podatku akcyzowego na energię elektryczną,
- podniesienie atrakcyjności inwestowania w przedsięwzięcia związane z energetyką odnawialną poprzez ustawę z dnia 20 marca 2002 r. o finansowym wspieraniu inwestycji (Dz. U. Nr 41, poz. 363, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi do tej ustawy, która zakłada wsparcie finansowe w wysokości od 50 % do 70 % nakładów na dane przedsięwzięcie,
- dotacje, preferencyjne kredyty wspierające przedsięwzięcia w dziedzinie ochrony środowiska udzielane przez:
 - a) nadzorowany przez Ministra Środowiska — Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz odpowiednie fundusze wojewódzkie, powiatowe i gminne,
 - b) fundację *Ekofundusz*,

przeznaczone na te przedsięwzięcia, które charakteryzują się wysoką efektywnością, tj. korzystnym stosunkiem osiągniętych efektów ekologicznych do poniesionych kosztów oraz związane są z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

● Ważnym dokumentem, który wyznacza kierunki rozwoju energetyki odnawialnej na najbliższe 20 lat, jest „Polityka energetyczna Polski do roku 2025”. W celu urzeczywistnienia przyjętych kierunków działań rozwoju odnawialnych źródeł energii, określa zadania wykonawcze, które zostaną zrealizowane do 2008 r.: przeprowadzenie systemowej analizy rodzajów mechanizmów wsparcia rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii, opracowanie bilansu biomasy pod kątem jej dostępności na cele energetyczne oraz podjęcie inicjatywy dotyczącej objęcia nowych krajów członkowskich UE systemem dopłat ze środków unijnych do wszystkich upraw energetycznych, opracowanie koncepcji powiązania rozwoju energetyki wiatrowej z elektrowniami szczytowo-pompowymi, przeprowadzenie analizy wskazującej optymalne lokalizacje terenów pod energetykę wiatrową. Aby realizacja tych zadań przebiegała w sposób terminowy i w pełni skoordynowany opracowany został projekt „Harmonogramu realizacji zadań wykonawczych do 2008 r.”

● Istotne mechanizmy wspierające rozwój wykorzystania energetyki odnawialnej są tworzone poprzez realizację Narodowego Planu Rozwoju 2004—2006, w ramach którego angażowane są środki publiczne z puli funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz środków krajowych. Wprowadza on uproszczenia ułatwiające proces inwestycyjny oraz ustala procedury związane z pozyskiwaniem pomocy publicznej poprzez rozpo-

rządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii (Dz. U. Nr 98, poz. 996). Kontynuacją tych działań będzie realizacja kolejnego programu — Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007—2013.

● Uzupelniające środki realizacyjne związane z badaniami naukowymi i rozwojem oraz programami wynikającymi ze współpracy międzynarodowej:

— zatwierdzony na lata 2003—2006 program Intelligentna Energia dla Europy ma na celu stworzenie odpowiednich uwarunkowań, które zachęciłyby sektor prywatny i publiczny do inwestycji wspierających wytwarzanie i korzystanie z energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,

— działania zakładające wspieranie rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii w ramach „Krajowego Programu Reform na lata 2005—2008”, wynikające z jednego z priorytetów — Modernizacja infrastruktury energetycznej i integracja systemów energetycznych,

— środki finansowe w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) w formie dofinansowania projektów. Darczyńcami są 3 kraje EFTA (Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu): Norwegia, Islandia i Liechtenstein. Przewiduje się przeznaczenie środków na projekty inwestycyjne w zakresie odnawialnych źródeł energii, w szczególności: wykorzystanie energii wodnej (małe elektrownie wodne do 5 MW), energii słonecznej oraz biomasy w indywidualnych systemach grzewczych,

— Partnerstwo dla Energii Odnawialnej i Efektywności Energetycznej (Renewable Energy and Energy Efficiency Partnership REEEP) skupiające organy, których celem jest przyspieszenie i wzmocnienie rozwoju odnawialnych źródeł. REEEP podejmuje działania mające na celu polityczne, biznesowe oraz finansowe wsparcie, aby zredukować wszelkie bariery podczas implementowania nowych polityk oraz finansowych inicjatyw. Już zostały złożone pierwsze wnioski o finansowanie projektów z zakresu energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej,

— uczestnictwo podmiotów w Szóstym Programie Ramowym realizowanym od 2002 r. do 2006 r., w którym wśród 7. priorytetowych dziedzin badawczych znalazły się energia i zrównoważony rozwój,

— ramowe porozumienie w sprawie Prototypowego Funduszu Węglowego między Rzeczpospolitą Polską a Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju, które jest międzynarodowym instrumentem finansowym ustanowionym przez Bank Światowy. Preferowaną przez Prototypowy Fundusz Węglowy dziedziną projektów na terenie Polski są odnawialne źródła energii. Celem funduszu jest pozyskanie jednostek redukcji emisji dwutlenku węgla w wyniku realizacji przedsięwzięć w zakresie redukcji emisji lub zwiększenia pochłaniania gazów cieplarnianych. Polska jako że posiada obecnie nadwyżki jednostek redukcji emisji w stosunku do roku bazowego (1988), może je częściowo wykorzystać poprzez realizację przedsięwzięć w ramach mechanizmu wspólnych wdrożeń (Joint Implementation).